

Szabadulás a béklyóktól

KÖNYVKRITIKA - LXIII. évfolyam, 24. szám, 2019. június 14.

Balla Zsófia: A darázs fészke. Értekező líra. Kalligram Kiadó, Budapest, 2019, 384 oldal, 3990 Ft

Az írások nem leíró jellegűek, a visszaemlékezések formája nem a memoáré: az elemzés a lényegük. Mi a helyhez való viszonyulás lényege? Mi van a belsejében? A tudattalanjában?

A válasz fokozatosan hívódik elő, kihámozódik, összeáll, mintegy működésbe jön. A kötet címe (A darázs fészke) a kötet első írásának címével egyezik, ez az írás a Fű című fejezetben található, amely a második szöveg címét viseli, vagyis a két cím egymás értelmezője. Miféle fűről van szó? Sokféle értelmezése és szerepe felsorolódik (Babits kurtán ejtett „fű”-jétől kezdve Visky András édesanyjának lágerbeli fűleveséig), de valójában a magányos fűszál és a fűsokaság viszonyáról van szó, arról, hogy miképpen élhető meg az egyedi, egyszál sors a fűmező kollektív sorsában. Miképp különíthető el az egyedi, és miképpen fejezhető ki?

Ha valaki elhagyja szülőhelyét, idegensége nem az új helyhez köthető, hanem elsősorban a régihez. Miféle viszony tartja fogva? Áprily és Jékely, a legnagyobbak között a helyük, de az anyaországban rajtuk maradt a periféria elidegenítő mássága. Vagy Bodor Ádám esete, aki évtizedek óta már Pesten él, de továbbra is az erdélyi író kategóriájába sorolják. Mitől erdélyi valaki? Mert a hegyekről ír? Netán gyakrabban használ „s”-t az „és” helyett? Mi teszi idegenné? A jelene vagy a múltja?